

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 43/2016)

София, 2 ноември 2016 г.

Съдържание

1	Проведени основни селскостопански мероприятия към 27.10.2016 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници.....	4
1.4	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2	Есенна кампания	7
3	Външна търговия с основни земеделски култури.....	8
3.1	Зърнени и маслодайни култури	8
3.2	Плодове и зеленчуци.....	9
4	Цени	9
4.1	Зърнени и маслодайни култури	9
4.2	Плодове и зеленчуци.....	10
	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия и хода на есенната сеитба по области	12

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1 Проведени основни селскостопански мероприятия към 27.10.2016 г.

1.1 Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

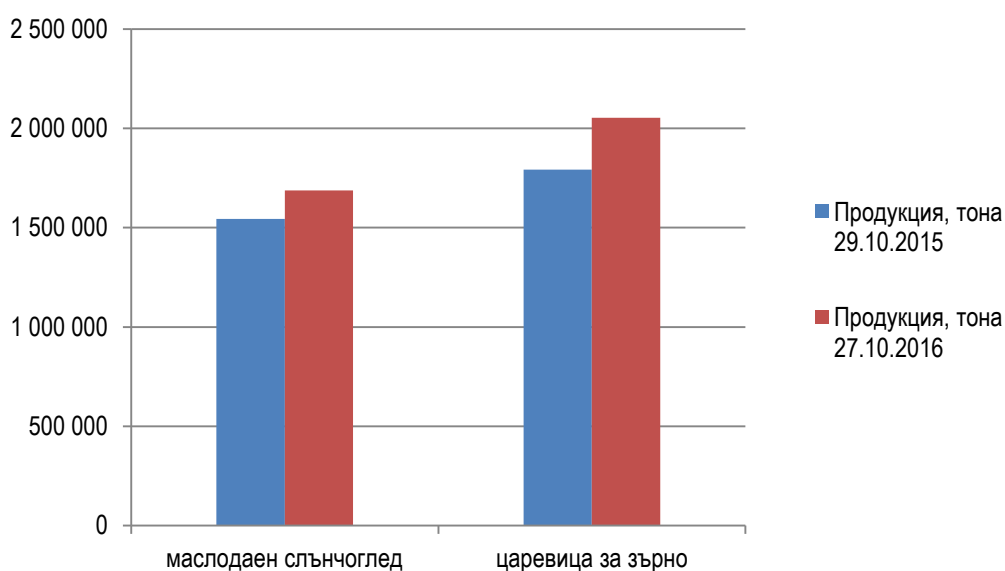
По оперативни данни, към 27.10.2016 г. продукцията от маслодаен слънчоглед възлиза на 1 688 хил. тона – с 9,3% повече спрямо отчетената по същото време на 2015 г., в резултат на комбинация от малко по-бърз темп на прибиране на реколтата (99% реколтирани площи, при 96% година по-рано) и по-висок среден добив (с 5,7%). При царевицата за зърно към този момент се отчита ръст на производството от 14,6% на годишна база, до 2 053,7 хил. тона, главно поради по-ранно прибиране на реколтата, докато средният добив остава близък до миналогодишния.

Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 27.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	27.10.2016					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 606 470	7 545 133	99,0%	1 688 042	224	0,3%	3,7%	9,3%	5,7%
царевица за зърно	4 227 504	3 888 749	92,0%	2 053 730	528	-0,2%	14,3%	14,6%	0,2%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 27.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

1.2 Реколта от пролетници

Оперативните данни към 27.10.2016 г. сочат намаление на продукцията от картофи, пипер и пъпеши с между 3,2% и 8,5% на годишна база, докато производството на дини нараства с 15,9%.

Към този момент средният добив от пипер, дини и пъпеши е с между 4,2% и 18,7% по-висок спрямо реколта `2015, а този от картофи и домати - малко по-нисък, съответно с 2% и с 2,7%.

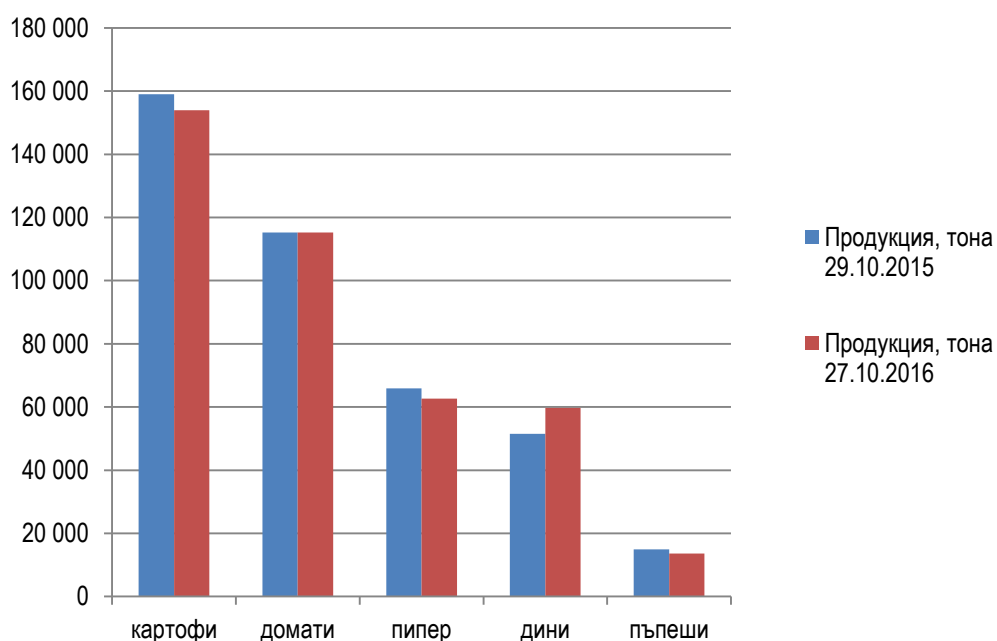
Реколта от пролетници към 27.10.2016 г., сравнено със същия период на 2015 г.

	27.10.2016				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	120 621	115 875	153 920	1 328	-2,9%	-1,2%	-3,2%	-2,0%
домати	44 721	43 463	115 207	2 651	-3,6%	2,8%	0,0%	-2,7%
пипер	39 103	38 377	62 648	1 632	-11,9%	-8,7%	-4,9%	4,2%
дини	30 493	29 680	59 742	2 013	2,4%	-0,2%	15,9%	16,2%
пъпеши	13 418	12 863	13 635	1 060	-20,0%	-22,9%	-8,5%	18,7%
фасул	34 118	32 813	4 596	140	10,5%	7,7%	13,5%	5,3%
градински грах	19 123	17 193	6 520	379	30,7%	25,2%	24,5%	-0,5%
леща	19 402	19 402	2 527	130	19,0%	19,0%	18,0%	-0,8%
соя	145 258	143 244	18 479	129	-48,8%	-44,8%	-44,3%	0,8%
ориз	100 376	35 550	21 560	606	-10,3%	-50,1%	-59,2%	-18,2%
овес	107 717	97 717	21 536	220	-17,3%	-21,4%	-18,2%	3,8%
сорго	28 981	20 724	4 871	235	-31,1%	-42,9%	-49,0%	-11,0%
шарен слънчоглед	79 222	72 892	13 402	184	-31,7%	-18,6%	1,8%	25,2%
царевица силажна	168 275	167 269	374 399	2 238	-9,5%	-5,0%	16,3%	22,3%
пролетен ечемик	30 976	30 871	9 132	296	-66,7%	-64,3%	-63,9%	1,4%
фуражен грах	105 569	104 453	40 455	387	29,7%	35,3%	26,8%	-6,3%
захарно цвекло	883				4104,8%	-100,0%	-100,0%	-100,0%
памук	35 573	15 171	1 467	97	92,3%	3060,6%	3567,5%	15,5%
лен	900	825	61	74	-12,2%	-19,5%	-24,7%	-6,3%
тютюн ориент.	48 915	48 905	6 666	136	-31,9%	-31,9%	-29,5%	3,0%
тютюн Бърлей	6 110	5 821	917	158	-39,5%	-42,3%	-65,7%	-40,4%
тютюн Вирджиния	36 578	33 080	5 191	157	-18,7%	-26,5%	-24,7%	2,6%

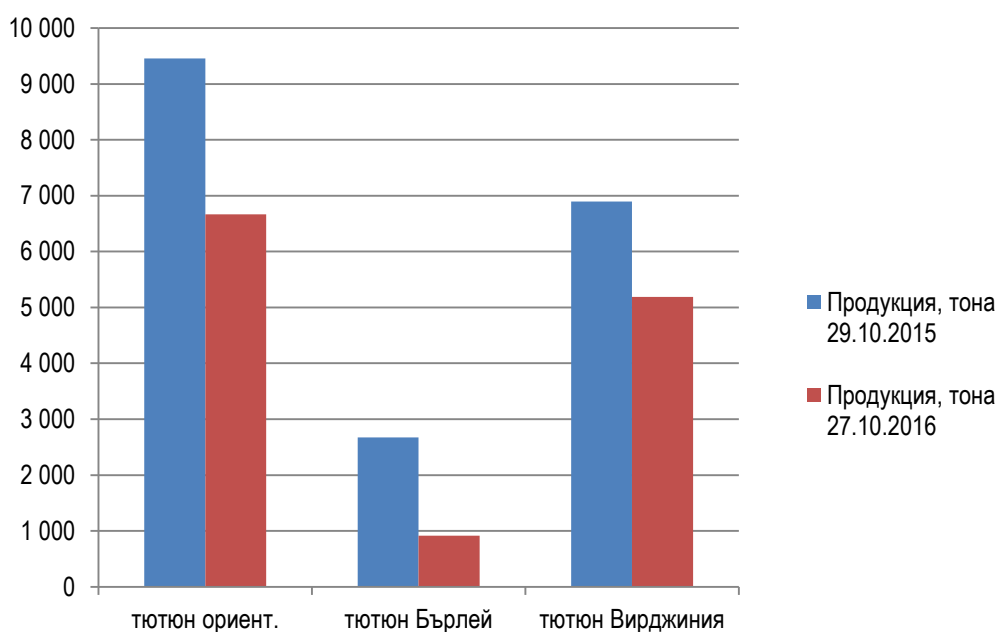
Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Продукция от основни пролетници - зеленчукови култури към 27.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

**Продукция от основни сортове тютюн към 27.10.2016 г., сравнено със същия
период на 2015 г.**

1.4 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

По оперативни данни, към 27.10.2016 г. производството на сливи, ябълки, праскови, вишни, круши и череша е с между 5,8% (ягоди) и 22,1% (череша) по-ниско спрямо отчетеното година по-рано. Същевременно, при ягодите, кайсиите и малините е налице ръст на продукцията в рамките на 1,4 - 12,1% на годишна база.

На този етап производството на десертни и винени лозя е съответно с 12,7% и 23,6% под нивата отпреди една година, в резултат от намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

Отчетената продукция от лавандула и маслодайна роза нараства съответно с 4,2% и 44,5% на годишна база.

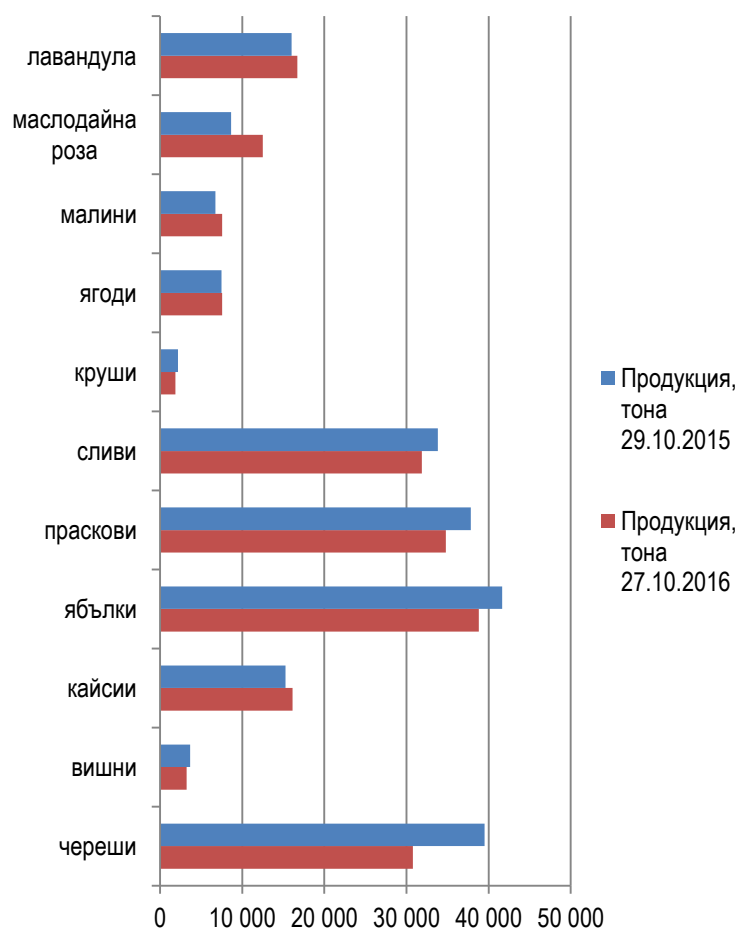
Засега най-значително увеличение на средния добив спрямо реколтата `2015 се наблюдава при маслодайната роза (с 44,9%), а намаление - при черешите (с 19,7%).

**Реколтата от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 27.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

	27.10.2016				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	77 712	72 833	30 784	423	2,2%	-2,8%	-22,1%	-19,7%
вишни	13 684	11 225	3 213	286	3,4%	-2,8%	-11,8%	-9,5%
кайсии	28 386	26 584	16 111	606	2,3%	1,5%	5,4%	3,8%
ябълки	48 882	42 532	38 808	912	0,6%	1,1%	-6,8%	-7,8%
праскови	42 470	42 229	34 784	824	-1,4%	-1,8%	-8,0%	-6,4%
сливи	62 011	59 063	31 861	539	-3,7%	-3,4%	-5,8%	-2,5%
круши	4 321	3 643	1 860	510	-3,8%	-2,2%	-14,9%	-13,1%
ягоди	10 256	10 055	7 565	752	-5,1%	-5,7%	1,4%	7,4%
малини	17 452	15 950	7 549	473	17,5%	10,7%	12,1%	1,3%
маслодайна роза	32 875	32 875	12 510	381	-0,3%	-0,3%	44,5%	44,9%
лавандула	53 494	52 077	16 695	321	5,8%	5,2%	4,2%	-0,9%
лозя винени	510 362	448 167	240 431	536	-4,9%	-12,8%	-23,6%	-12,4%
лозя десертни	49 865	48 238	26 017	539	-2,2%	-3,8%	-12,7%	-9,3%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

**Производството от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 27.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г.**

2 Есенна кампания

По оперативни данни, към 27.10.2016 г. е извършена предсеитбена подготовка на 11 090 177 дка, а дълбока оран – на 4 724 717 дка, при съответно 11 031 337 дка и 5 169 355 дка година по-рано.

Сеитбата на пшеница и маслодайна рапица се движи с малко по-бавни темпове спрямо миналата година, като към този момент са засети съответно с 3,8% и 1,2% по-малко площи в сравнение със същия период на 2015 г. По-съществено изоставане се наблюдава при засяването на площите с ечемик, ръж и тритикале – с между 11,8% и 29,7%.

**Засети площи с есенници към 27.10.2016 г.,
сравнено със същия период на 2015 г., дка**

Култура	29.10.2015	27.10.2016	Изменение, %
пшеница	6 944 018	6 676 890	-3,8%
ечемик	1 169 292	822 323	-29,7%
маслодайна рапица	1 569 023	1 550 222	-1,2%
ръж	32 247	26 355	-18,3%
тритикале	66 332	58 473	-11,8%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

3 Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица (пазарна година, стартираща през м. юли)

През последната седмица през Пристанище Варна¹ са изнесени 56,4 хил. тона пшеница, докато експорт на ечемик и рапица не е реализиран. Общо за периода от началото на пазарната 2016/17 година до момента износът на пшеница през порта нараства с 16,5% на годишна база, до 903,8 хил. тона, а този на рапица - близо три пъти, до 193,2 хил. тона. От друга страна, експортът на ечемик през пристанището се свива с 93,4% спрямо аналогичния период на предходната година.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	04.07. – 30.10.2015	04.07. – 30.10.2016	Изменение
пшеница	775 885	903 757	16,5%
ечемик	91 846	6 035	-93,4%
рапица	70 207	193 215	175,2%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на пазарната 2016/17 година през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1, са изнесени 2,4 хил. тона пшеница, а износ на ечемик и рапица все още не е реализиран.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед (пазарна година, стартираща през м. септември)

По оперативни данни, през последната седмица през Пристанище Варна са изнесени 62,3 хил. тона царевица, докато експортът на слънчоглед остава в застой за втора поредна седмица. Общо за периода 01.09. – 30.10.2016 г. износът на царевица през пристанището възлиза на 115,8 хил. тона, а този на слънчоглед - на 51,5 хил. тона, съответно с 37,6% и 13,8% по-малко спрямо същия период на предходната година.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.09. – 30.10.2015	01.09. – 30.10.2016	Изменение
царевица	185 515	115 778	-37,6%
слънчоглед	59 789	51 509	-13,8%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

От началото на 2016/17 пазарна година не е отчетен износ на царевица и слънчоглед

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевица и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Информацията за общия износ на основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2016, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за търговията през август 2016 г.

Вносът на зърнени и маслодайни култури традиционно е ограничен, като от 01.07.2016 г. до 30.10.2016 г. не е осъществяван такъв през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

3.2 Плодове и зеленчуци

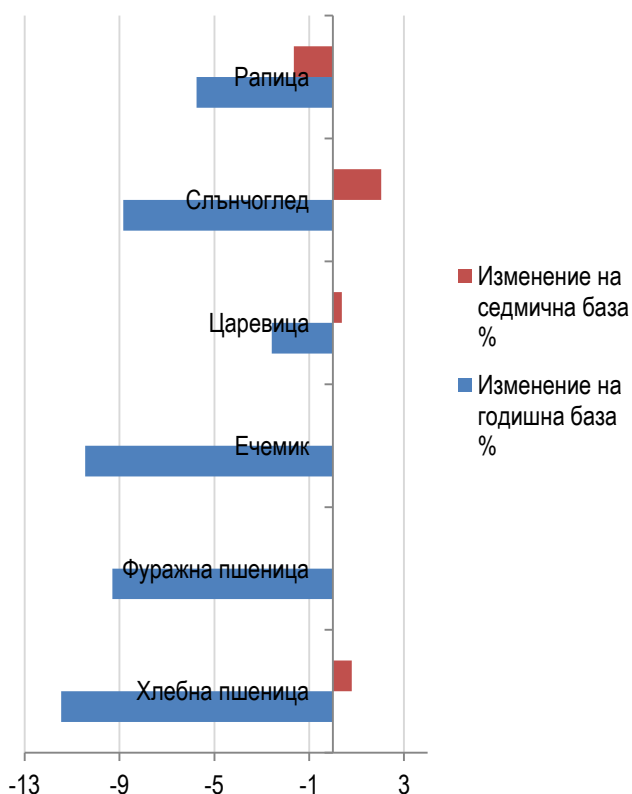
Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2016, ще бъде направена към средата на м. ноември 2016 г., след публикуване на данните от Националния статистически институт.

4 Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 26.10.2016 г. средните изкупни цени на царевица, хлебна пшеница и слънчоглед отбелязват леко повишение на седмична база, с между 0,4% и 2%, докато при рапицата е налице поевтиняване с 1,7%. Средните изкупни цени на фуражна пшеница и ечемик се задържат на нивата от предходната седмица.

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 26.10.2016 г.

Изкупните цени на основните зърнени и маслодайни култури продължават да се движат под нивата отпреди една година. Намалението на годишна база е в границите от 2,6% (при царевичата) до 11,5% (при хлебната пшеница).

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 26.10.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./тон без ДДС

	28.10.2015	19.10.2016	26.10.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	288	253	255	-11,5	0,8
Фуражна пшеница	269	244	244	-9,3	0,0
Ечемик	268	240	240	-10,4	0,0
Царевица	272	264	265	-2,6	0,4
Слънчоглед	713	637	650	-8,8	2,0
Рапица	695	666	655	-5,8	-1,7

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХ

4.2 Плодове и зеленчуци

Към 28.10.2016 г. средните цени на едро на оранжерийни домати и ябълки се покачват съответно с 3,2% и 4,2% спрямо предходната седмица, докато при тези на картофи, зелен пипер и десертно грозде се отчита понижение в рамките на 2,5% – 11,7%.

Сравнявайки със същия период на 2015 г., десертното грозде, картофите и зеленият пипер се търгуват на по-ниски цени, с между 6,1% и 16,7%. В същото време, оранжерийните домати и ябълките поскъпват съответно с 2,6% и 6,4%.

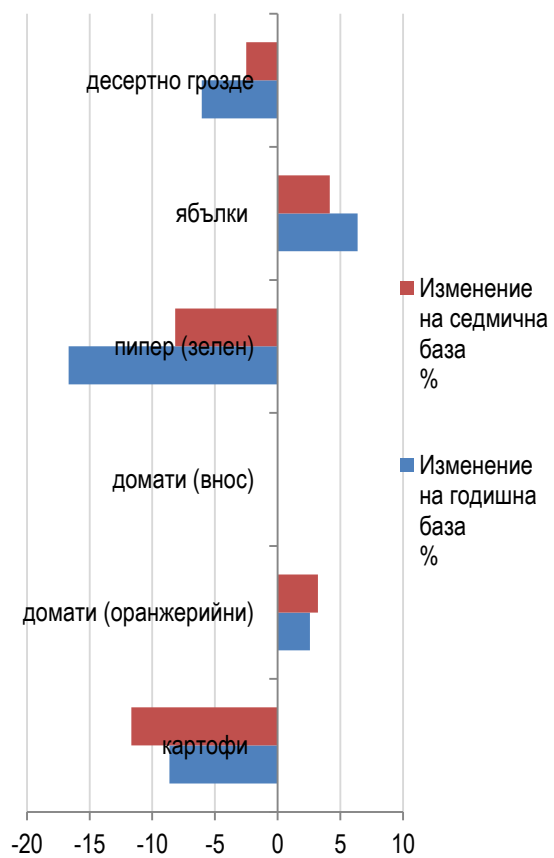
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 28.10.2016 г., сравнено с предходната седмица и със същия период на 2015 г., лв./кг

	30.10.2015	21.10.2016	28.10.2016	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,58	0,60	0,53	-8,6	-11,7
домати (оранжерийни)	1,56	1,55	1,60	2,6	3,2
домати (внос)	*	*	1,28	-	-
пипер (зелен)	1,08	0,98	0,90	-16,7	-8,2
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	0,94	0,96	1,00	6,4	4,2
праскови	*	*	*	-	-
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,65	1,59	1,55	-6,1	-2,5

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 28.10.2016 г.**

Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, проведени основни селскостопански мероприятия и хода на есенната сеитба по области

Справка за хода на жътвата

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	1240	0	1240	100.00%	123	99
Бургас	340580	0	340580	100.00%	56432.2	166
Варна	404396	0	404396	100.00%	84256.1	208
Велико Търново	485556	0	484440	99.77%	132074.87	273
Видин	395520	0	394120	99.65%	88529	225
Враца	432065	1372	420983	97.75%	109749	261
Габрово	33280	151	33129	100.00%	5704	172
Добрич	810885	0	810885	100.00%	219309.5	270
Кърджали	2150	0	2150	100.00%	272.4	127
Кюстендил	9055	0	6605	72.94%	1164.1	176
Ловеч	133336	0	133336	100.00%	27176	204
Монтана	349255	0	349255	100.00%	79107	227
Пазарджик	58880	0	58880	100.00%	7964	135
Перник	50385	0	47580	94.43%	6867	144
Плевен	745708	0	745708	100.00%	212689.5	285
Пловдив	238937	1200	237737	100.00%	32001.45	135
Разград	247020	1727	245293	100.00%	60159	245
Русе	456149	275	455265	99.87%	110322.07	242
Силистра	368162	543.4	367618.6	100.00%	93369.29	254
Сливен	227100	100	227000	100.00%	34192	151
Смолян		0				
София-град	58139	0	47067	80.96%	8856.48	188
София	95140	0	62965	66.18%	10335	164
Стара Загора	420241	0	420241	100.00%	75494.76	180
Търговище	237865	0	237865	100.00%	50258.36	211
Хасково	343090	0	343090	100.00%	53730.05	157
Шумен	309718	263	309455	100.00%	66572	215
Ямбол	360743	2493.5	358249.4	100.00%	61334	171
ОБЩО	7614595	8125	7545133	99.19%	1688042.1	224

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водств о	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	8940	0	4620	51.68%	1156.5	250
Бургас	15750	0	15630	99.24%	5801.2	371
Варна	158245	0	155405	98.21%	63588.8	409
Велико Търново	310617	0	296568	95.48%	169205	571
Видин	124485	0	95135	76.42%	44328	466
Враца	378066	0	360665	95.40%	169532	470
Габрово	81800	4185	28797	37.10%	10490	364
Добрич	961717	0	904317	94.03%	491706.2	544
Кърджали	1805	0	1555	86.15%	531	341
Кюстендил	3175	0	1985	62.52%	699.7	352
Ловеч	106153	0	93748	88.31%	40232	429
Монтана	161127	0	148452	92.13%	81043	546
Пазарджик	10790	0	8990	83.32%	5969	664
Перник	6507	0	1730	26.59%	628	363
Плевен	689894	0	658812	95.49%	406149	616
Пловдив	60240	0	60040	99.67%	37215.52	620
Разград	183360	59	183301	100.00%	71200.6	388
Русе	245408	0	222877	90.82%	130153.85	584
Силистра	269510	57.62	269452.38	100.00%	134381.51	499
Сливен	42300	0	42300	100.00%	35785	846
Смолян	735	0	735	100.00%	159.7	217
София-град	32261	0	310	0.96%	87.5	282
София	28726	0	9000	31.33%	2910	323
Стара Загора	49059	171.4	48887.6	100.00%	19548.44	400
Търговище	103441	0	90181	87.18%	35289.4	391
Хасково	14250	0	14250	100.00%	10432.5	732
Шумен	175758	1140	162008	92.78%	82312	508
Ямбол	8998	0	8998	100.00%	3195	355
ОБЩО	4233117	5613	3888749	91.99%	2053730.4	528

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит-бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	Н (дка)	К (дка)	
Благоевград	30150				
Бургас	791580	72733	108834	44033	131960
Варна	712439	571321	415918	161568	374168
Велико Търново	660667	298940	324560	265800	311784
Видин	251000				8000
Враца	643653	5100	5100	5100	288100
Габрово	52467				18600
Добрич	1219061	140000	279900	140000	1139854
Кърджали	3380				950
Кюстендил	32700	5750	4100	4100	26940
Ловеч	218090	13390	89090		
Монтана	333400	143000	291200	35000	32450
Пазарджик	23430				22000
Перник	130800	5200	5200		27100
Плевен	861104	679145	679845	663655	423400
Пловдив	427275	102000	102000	102000	66500
Разград	523104	352810	414610	22400	84690
Русе	621217	393905	558570	275883	260967
Силистра	595600	595600	595600	595600	498300
Сливен	494500	152000	230500	96000	135700
Смолян					
София-град	24740				15090
София	107500				300
Стара Загора	563803	124852	71687		228554
Търговище	241817	173067	176067	130937	89220
Хасково	433650	13880	3880	6880	92770
Шумен	651100	313165	361220	164490	231000
Ямбол	441950				216320
ОБЩО	11 090 177	4 155 858	4 717 881	2 713 446	4 724 717

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница	Засети площи с ечемик	Засети площи с ръж	Засети площи с тритикале	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
	(дка)	(дка)	(дка)	(дка)	(дка)
Благоевград	17270	500	1100	1100	2580
Бургас	316050	54190			200100
Варна	468779	53187			71796
Велико Търново	482378	49713	50	300	81408
Видин	165230	21320		800	22260
Враца	272851	11380		700	47150
Габрово	37225	5770		300	6400
Добрич	942809	28210		3020	160870
Кърджали	2350	470	0	100	0
Кюстендил	16205	1840	4485	490	7770
Ловеч	150455	18305		280	40983
Монтана	238300	18790		1030	35120
Пазарджик	17400	1100		500	1430
Перник	60080	3040	100	230	15040
Плевен	502605	110070	600	300	135062
Пловдив	295365	24044	8670	15610	42510
Разград	354784	60080			107835
Русе	436304	38742		307	89964
Силистра	354600	42120		3250	83110
Сливен	319500	84700	550	5650	57200
Смолян					
София-град	7810	4550			9150
София	67431	5040	1400	2940	7458
Стара Загора	334234	49308	9400	6836	83745
Търговище	166410	20360		2100	52707
Хасково	105720	19900		7490	41270
Шумен	372504	76668		5140	69330
Ямбол	172241	18926			77974
ОБЩО	6 676 890	822 323	26 355	58 473	1 550 222